

Wanneer geeft ABP indexatie?

ABP indexeert in beginsel volledig bij een dekkingsgraad van tenminste 135%. Ligt de dekkingsgraad tussen de 104,3% en 135%, dan wordt de indexatie met een bepaald percentage gekort. Dit kortingspercentage is hoger naarmate de dekkingsgraad dichter bij de 100% ligt en lager naarmate deze dichter bij de 135% ligt. Als de dekkingsgraad onder de 104,3% ligt kan ABP de pensioenen helemaal niet verhogen. Ligt de dekkingsgraad boven de 135% dan worden de pensioenen extra verhoogd, indien er in het verleden door ABP is gekort op de indexatie. Dit heet na-indexatie. Deze korting wordt dan volledig goedge maakt (maar niet over de al verstreken periode). De dekkingsgraad mag door de extra verhoging van de pensioenen niet door de grens van 135% zakken. Het bestuur van ABP heeft altijd de bevoegdheid om af te wijken van deze "regels".

Waarom "gokt" ABP met ons pensioengeld?

Pensioenfondsen moeten in bepaalde mate risico lopen om een behoorlijk rendement te kunnen halen. Als ABP voor 100% zekerheid kiest leidt dit tot structureel (te) lage rendementen. Een goede pensioenregeling, met de ambitie de pensioenen met de lonen te laten meestijgen, wordt dan onbetaalbaar. ABP hanteert daarom een zorgvuldige beleggingsstrategie, waarbij op wetenschappelijk verantwoorde wijze beperkte en beheersbare risico's worden gelopen. Door de uitzonderlijke gevolgen van de kredietcrisis werd ABP hard geraakt. Maar zelfs op het dieptepunt van maart 2009 lag het langjarige rendement van ABP nog altijd hoger dan wat met beleggen in uitsluitend staatsobligaties had kunnen worden behaald. Door goede beleggingsresultaten in 2009 en 2010 zijn de verliezen door de kredietcrisis volledig goedge maakt en is het vermogen van ABP al weer hoger dan ooit.

Als het vermogen van ABP weer op peil is, waarom blijft de dekkingsgraad dan toch zo laag?

Dit komt vooral door de aanhoudend lage rente. Pensioenfondsen zijn verplicht alle in de toekomst verschuldigde uitkeringen met de markrentte terug te rekenen naar huidige verplichtingen. De nog altijd historisch lage rente stuwt de verplichtingen van ABP tot ongekende hoogte op. Daarnaast speelt de steeds sneller stijgende levensverwachting vanaf 65 jaar een belangrijke rol. ABP moet er rekening mee houden dat er over een gemiddeld steeds langere periode pensioen moet worden uitgekeerd. Dat betreft ook de pensioenrechten die al zijn opgebouwd en waarvoor in het verleden door werkgevers en werknemers onvoldoende premie is betaald.

In de jaren tachtig en negentig van de vorige eeuw is er door verscheidene regeringen een greep in de kas van ABP gedaan. Kan de huidige regering niet worden gedwongen dit geld terug te betalen aan ABP?

Het lag destijds wel iets genuanceerder. Het draaide om een (veel) te lage premieafdracht aan ABP met het oog op een structureel gezonde toestand van het fonds. Wij hadden daar als bond toen al grote moeite mee. ABP geeft zelf de volgende uitleg over wat er in de jaren '80 en '90 is gebeurd:

In de periode 1982-1995, voordat ABP geprivatiseerd werd, is door middel van diverse wettelijke maatregelen de pensioenpremie van ABP verlaagd. Deze premieverlagingen hadden dus de instemming van onze volksvertegenwoordigers en vonden buiten de verantwoordelijkheid van ABP plaats. Van het terugsluizen of het betalen van grote bedragen door ABP aan de overheid is geen sprake geweest. Een en ander moet geplaatst worden tegen de achtergrond van de structuur van het pensioenfonds in die tijd. ABP was toen een onderdeel van de overheid en het Rijk stond garant voor de uitbetaling van de pensioenen. Bij de privatisering van ABP per 1 januari 1996 is er voor gezorgd dat op dat moment ruim voldoende geld in kas was om aan de opgebouwde pensioenrechten van de deelnemers te kunnen voldoen. Sinds die datum is ABP een gewoon pensioenfonds en zelf verantwoordelijk voor de eigen financiële positie.

Aan deze uitleg, die klopt, willen wij nog de volgende punten aan toevoegen:

1. Achteraf, met de kennis van nu, is de handelwijze van de politiek natuurlijk faliekant verkeerd geweest. Maar het moet wel bekeken worden in de context van die tijd. Een dekkingsgraad van net boven de 100% werd in die jaren volstrekt acceptabel gevonden. En ook bij andere pensioenfondsen was langjarig sprake van minder dan kostendeekkende premies, "premieholidays" of zelfs het regelrecht uitnemen van vermogen door bedrijven.
 2. De werknemers bij overheid en onderwijs hebben zelf ook voordeel gehad van de lagere premies (werknemersdeel) en de (verbetering van de) VUT-regeling.
 3. ABP bevindt zich niet in een slechtere positie dan de andere grote pensioenfondsen.
- De conclusie moet helaas luiden dat het volstrekt onhaalbaar is om nu nog -door actie of via juridische middelen- extra stortingen in de ABP-kas af te dwingen van de huidige (of een toekomstige) regering. Er is geen andere weg dan dat we langs de lijnen van het in juni afgesloten pensioenakkoord ABP weer zo snel mogelijk helemaal gezond en toekomstbestendig maken. Daar wordt nu hard aan gewerkt.